

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Sint-Maarteninstituut te AALST

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 35964-126987-126995

Instellingsnummer 126987

Instelling Sint-Maarteninstituut

Directeur Marc LEYMAN

Adres Esplanadeplein 6 - 9300 AALST

Telefoon 053-76.95.70

Fax 053-78.63.72

E-mail kolva.smi@smi-aalst.be

Website <http://www.smi-aalst.be>

Bestuur van de instelling VZW Katholiek Onderwijs Land van Aalst

Adres Esplanadeplein 6 - 9300 AALST

Scholengemeenschap SGKSO SALEM

Adres Pachthofstraat 3 - 9308 GIJZEGEM

CLB Vrij CLB Aalst

Adres Langestraat 12 - 9300 AALST

Dagen van het opvolgingsbezoek 21-04-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 21-04-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 12-05-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Erik VAN NIEUWENHUYZE

Teamleden Marina DROESSAERT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038).....	4
3.2 Chemie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Latijn (leerplan D/2012/7841/005)	5
3.3 Aardrijkskunde in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen- wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2012/7841/023).....	7
3.4 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/058 en D/2014/7841/015)	8
3.5 Inbreuken op de regelgeving	9
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	10
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	10

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 11-03-2013 tot 22-03-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 22-03-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	aardrijkskunde	
Graad 1 Latijn	aardrijkskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Economie	chemie	
Graad 2 ASO Latijn	chemie	
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	aardrijkskunde, fysica	aardrijkskunde, fysica
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	aardrijkskunde, fysica	aardrijkskunde, fysica
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	aardrijkskunde, fysica	aardrijkskunde, fysica

- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide en levert betrouwbare scores op.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat het aanbod in het eerste leerjaar onevenwichtig was. In het tweede leerjaar was het aanbod onvoldoende afgestemd op het leerplan.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat het aanbod voldoende leerplangericht is. Er zijn geen hiaten aanwezig en het aanbod van de leerplandoelen is evenwichtig gespreid over het schooljaar. In de beide leerjaren zijn de gehanteerde leermiddelen beter afgestemd op de verwachtingen van het leerplan.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie te weinig afgestemd was op de doelen. Het geheel was onvoldoende representatief en evenwichtig om valide te zijn. Er was een gebrek aan transparantie en de voorspelbaarheid van de vragen hypothekeerde de betrouwbaarheid van de scores.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat de evaluatie in het eerste leerjaar sterk en in het tweede leerjaar voldoende uitgaat van de leerplandoelen. De evaluatie volgt het aanbod en is daardoor voldoende volledig en evenwichtig. De vormgeving is verzorgd, de quoterings transparant. Er wordt gewaakt over de betrouwbaarheid van de scores.

Leerbegeleiding Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie weinig benut werd als onderdeel van het leerproces. Ze verschaftte daarvoor ook niet de nodige informatie.

*Preventief
Curatief*

Tijdens de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat de valide bevraging voldoende informatie verschaft om het leerproces van de leerling en/of het onderwijsproces bij te sturen. Het afstemmen van de leermiddelen op de verwachtingen van het leerplan maakt dit nu ook mogelijk. Er is aandacht om na de bijsturing de realisatie van de leerplandoelen nogmaals te toetsen.

Deskundigheidsbevordering Op basis van leerplanstudie, overleg en reflectie heeft de vakgroep het aanbod en de evaluatiepraktijk bijgestuurd. De leerplangerichtheid waarmee dit gebeurt is groot. De afstemming van de leermiddelen op de eigen omgeving gebeurt bijvoorbeeld kwaliteitsvol. De school deed een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst.

*Vorming
Overleg*

3.2 Chemie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Latijn (leerplan D/2012/7841/005)

Voldoet

De school heeft aangetoond dat de tekorten in het aanbod en in de evaluatiepraktijk zijn weggewerkt.

Onderwijsaanbod Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat een aantal leerplandoelstellingen onvolledig en onvoldoende evenwichtig werden aangeboden. Het aantal uitgevoerde practica voldeed niet. Er werd geen leerlijn voor onderzoeksvaardigheden en -attitudes opgebouwd. Daardoor werden de leerplandoelstellingen over onderzoekend leren onvoldoende gerealiseerd.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Tijdens de opvolgingsdoorlichting werd vastgesteld dat de tekorten zijn weggewerkt. De leerlingen krijgen vrijwel alle leerplandoelstellingen aangeboden op het door het leerplan verwachte beheersingsniveau. Enkel het onderdeel 'reactiesoorten' werd vorig schooljaar in sommige lesgroepen van het tweede leerjaar met minder diepgang behandeld dan het leerplan aangeeft.

De leerlingen ontwikkelen onderzoeksvaardigheden tijdens een voldoende aantal leerlingenpractica en demonstratieproeven. Daardoor realiseren ze de leerplandoelstellingen over onderzoekend leren en over het correct omgaan met stoffen. Er is ruime aandacht voor de algemene doelstellingen over wetenschap en samenleving.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de leerlingenevaluatie onvoldoende was afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het beheersingsniveau van toets- en examenopgaven stemde daardoor te weinig overeen met de verwachtingen van het leerplan. De opgaven waren niet altijd taalzuiver en slechts beperkt gekaderd in levensechte contexten. De onderzoeksvaardigheden werden te weinig geëvalueerd. Door het gebrek aan validiteit van de evaluatie kon de school onvoldoende aantonen dat een meerderheid van de leerlingen de leerplandoelstellingen bereikte. De leerlingresultaten in de studierichting Economie waren opvallend zwak.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting is gebleken dat de tekortkomingen voldoende zijn weggewerkt. De leraren gebruiken het leerplan als basis voor het opstellen van de leerlingenevaluatie. De handelingswerkwoorden uit de doelstellingen krijgen geleidelijk meer aandacht in de vraagstelling. De toets- en examenvragen zijn evenwichtig gespreid over alle leerinhouden. Het beheersingsniveau van de evaluatie stemt voldoende overeen met de verwachtingen van het leerplan. De opgaven zijn taalzuiver en ze situeren zich in levensechte contexten. Onderzoeksvaardigheden worden zowel proces- als productmatig geëvalueerd. De evaluatiecriteria zijn transparant voor de leerlingen. Door deze aanpak is de validiteit van de evaluatiepraktijk beduidend toegenomen. De leerlingresultaten in de studierichting Economie zijn in sommige lesgroepen nog zwak, maar vertonen een positieve evolutie.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

De vakgroep heeft de tekorten efficiënt en met veel inzet aangepakt. De leraren werden daarbij ondersteund door de pedagogische begeleidingsdienst.

3.3 Aardrijkskunde in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2012/7841/023)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat er hiaten in het aanbod waren en dat diverse thema's behandeld werden met een tekort aan diepgang in de wetenschappelijke onderbouwing van de inhouden. De vormgeving van de onderzoekscompetentie in het vak aardrijkskunde voldeed niet als realisatie van de onderzoekscompetentie voor de pool Wetenschappen. Tijdens de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat het aanbod voldoende volledig is. Alle thema's komen aan bod. De behandeling van de thema's in het eerste leerjaar gebeurde vorig schooljaar minder evenwichtig, maar in het lopende schooljaar vordert het aanbod meer volgens de suggesties van het leerplan. Daardoor worden de leerplandoelen gelijkwaardiger aangeboden. De wetenschappelijke onderbouwing van de inhouden krijgt meer aandacht en de kwaliteit ervan neemt toe. Daardoor krijgen de specifieke eindtermen voldoende invulling. De school heeft haar visie op de realisatie van de onderzoekscompetentie aangepast. De leerlingen doorlopen een begeleid traject waarin alle vereiste stappen opgenomen zijn om te voldoen aan de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de ICT-uitrusting weinig functioneel ingezet werd als ondersteuning van de lessen. De leerlingen gebruikten geen ICT voor de realisatie van de leerplandoelen. Tijdens de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat de aandacht voor de integratie van maatschappelijk relevante ICT-toepassingen en voor ondersteunende toepassingen rond wetenschappelijke inhouden toeneemt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat het peil van de evaluatie niet in overeenstemming was met het beheersingsniveau dat verwacht wordt in de studierichtingen van de pool Wetenschappen. Ze bleef hoofdzakelijk reproductief. Tijdens de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat de leerplangerichtheid van de evaluatie voldoet. De vragen gaan in sterke mate uit van de leerplandoelen. Inzichtelijke vragen en vaardigheden krijgen een toenemend gewicht in de bevraging. De vragen zijn duidelijk geformuleerd en veelal gebaseerd op bronnenmateriaal.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de leerlingen over onvoldoende kwaliteitsvolle informatie beschikten om de leerplandoelen te bereiken. Ook de ondersteuning tijdens de les was daarvoor onvoldoende. Het ontbreken van kwaliteitsvolle evaluatie liet niet toe het leerproces of de onderwijspraktijk bij te sturen.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting wordt vastgesteld dat de leerlingen over voldoende kwalitatieve leermiddelen beschikken. Daarin zijn de leerplandoelen die aansluiten bij de specifieke eindtermen van de pool Wetenschappen voldoende uitgewerkt. De evaluatie is voldoende valide om het leerproces en/of de onderwijspraktijk bij te sturen waar nodig.

Deskundigheidsbevordering De schoolleiding heeft de nodige maatregelen genomen om de kwaliteit van de leerplanrealisatie bij te sturen. Ze deed daarbij o.a. een beroep op de Overleg pedagogische begeleidingsdienst. De vakgroep volgt doelgericht nascholing om de deskundigheid te bewaken en op basis van zelfstudie en reflectie het aanbod maximaal af te stemmen op de verwachtingen van het leerplan.

Overleg
Vorming

3.4 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/058 en D/2014/7841/015)

Voldoet

De school heeft aangetoond dat de tekorten in het aanbod en de evaluatiepraktijk zijn weggewerkt.

Onderwijsaanbod Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat het door het leerplan vereiste aantal leerlingenpractica niet werd uitgevoerd. Het beperkte aantal uitgevoerde leerlingenpractica vertoonde geen leerlijn van meer gesloten naar meer open opdrachten. Door deze aanpak werden de leerplandoelstellingen over onderzoekend leren en leren onderzoeken onvoldoende gerealiseerd. Binnen de pool Wetenschappen kwamen de eindtermen over onderzoekscompetentie te weinig aan bod.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Tijdens de opvolgingsdoorlichting werd vastgesteld dat de tekorten zijn weggewerkt. De omschakeling naar het nieuwe leerplan (sinds september 2014) verloopt vlot. De leerlingen krijgen vrijwel alle leerplandoelstellingen aangeboden op het door het leerplan verwachte beheersingsniveau. Ze voeren het vereiste aantal leerlingenpractica uit volgens een leerlijn die van onderzoekend leren leidt naar leren onderzoeken. De vakgroep ontwikkelde een gezamenlijke aanpak voor het realiseren van de onderzoekscompetentie in de pool Wetenschappen. Het vak fysica draagt daar in belangrijke mate aan bij. Ook voor de algemene doelstellingen over wetenschap en samenleving en meten, meetnauwkeurigheid en grafieken is ruime aandacht.

Evaluatiepraktijk Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de leerlingenevaluatie te weinig was afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het beheersingsniveau van toets- en examenopgaven stemde niet altijd overeen met de verwachtingen van het leerplan en de spreiding ervan gebeurde niet evenwichtig over de verschillende leerinhouden. De onderzoeksvaardigheden werden te weinig geëvalueerd. Door het gebrek aan validiteit van de evaluatie kon de school onvoldoende aantonen dat een meerderheid van de leerlingen de leerplandoelstellingen bereikte.

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de opvolgingsdoorlichting is gebleken dat de tekortkomingen voldoende zijn weggewerkt. Sinds de invoering van het nieuwe leerplan krijgen de handelingswerkwoorden uit de leerplandoelstellingen geleidelijk meer aandacht in de vraagstelling. De toets- en examenvragen zijn evenwichtig gespreid over alle leerinhouden. Het beheersingsniveau van de evaluatie stemt voldoende overeen met de verwachtingen van de leerplannen. De onderzoeksvaardigheden en het bereiken van de onderzoekscompetentie worden zowel proces- als productmatig geëvalueerd. De evaluatiecriteria zijn transparant voor de leerlingen. Door deze aanpak is de validiteit van de evaluatiepraktijk beduidend toegenomen. De leerlingresultaten vertonen op jaarbasis een positieve evolutie.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep heeft de tekorten efficiënt en met veel inzet aangepakt. De leraren werden daarbij ondersteund door de pedagogische begeleidingsdienst.
Overleg
Vorming

3.5 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat

- de motivering van de B- en C-attesten niet conform het Besluit van de Vlaamse Regering 19/07/2002, art 5 § 5, 6, 8 gebeurde.
- de regelgeving over uitgestelde beslissingen niet werd nageleefd.

Bij de opvolging wordt vastgesteld dat

- de B- en C-attesten voldoende worden gemotiveerd.
- de uitgestelde beslissingen worden gehanteerd in de geest van de regelgeving.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Erik VAN NIEUWENHUYZE de inspecteur-verslaggever	Marc LEYMAN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	